A

MOHAMAD ANUAR OMAR

lwn.

PP & SATU RAYUAN LAIN

B

MAHKAMAH RAYUAN, PUTRAJAYA
ZAINUN ALI HMR
SULAIMAN DAUD HMR
TEE AH SING HMR
[RAYUAN JENAYAH NO: C-05-13-2002 &
C

C-05-14-2002]
15 MAC 2010

KETERANGAN: *Pernyataan - Saksi - Kredibiliti - Sama ada saksi pendakwaan seorang rakan sejenayah - Sama ada saksi terlibat dalam*
D *perancangan terdahulu oleh tertuduh untuk membunuh simati*

KETERANGAN: *Saksi - Penilaian - Sama ada hakim bicara membuat penilaian kehakiman yang betul ke atas keterangan saksi - Sama ada pernyataan beramaran tertuduh diberi secara sukarela - Sama ada*
E *mahkamah rayuan perlu campurtangan dalam penilaian saksi*

PROSEDUR JENAYAH: *Pembelaan - Alibi - Notis pra-bicara - Seksyen 402A Kanun Acara Jenayah - Kegagalan memberikan notis alibi kepada pendakwaan - Sama ada memudaratkan - Sama ada keterangan*
F *menyokong pembelaan alibi boleh diterima*

PROSEDUR JENAYAH: *Perbicaraan - Saksi pendakwa - Samada merupakan rakan sejenayah - Sama ada saksi terlibat dalam perancangan terdahulu oleh tertuduh untuk membunuh simati*

G ***UNDANG-UNDANG JENAYAH:*** *Kanun Keseksaan - Seksyen 302 - Bunuh - Prima facie - Sama ada terbukti - Sama ada niat bersama di bawah s. 34 Kanun Keseksaan wujud - Sama ada ketiga-tiga tertuduh membuat perancangan bersama untuk menyebabkan kematian simati*

Tertuduh-tertuduh telah dituduh bersama atas kesalahan membunuh
H Nik Khazanah (simati) di bawah s. 302 Kanun Keseksaan dibaca bersama dengan s. 34 Kanun tersebut. Jasad simati telah dijumpai dalam van kepunyaannya yang hangus terbakar di suatu kawasan belukar di tepi jalan kira-kira 100 ela dari rumah tertuduh pertama. Terdapat gelungan-gelungan wayar terbakar yang meliliti bahagian
I lehernya. Juga terdapat kesan hidrokarbon jenis kerosene di bahagian

belakang van tersebut. Isteri tertuduh pertama (SP4) telah memberi keterangan bahawa pada hari yang berkenaan, tertuduh kedua dan ketiga ada di rumahnya. Tertuduh kedua telah memintanya menyampaikan pesanan meminta simati datang ke rumah SP4 kerana dia hendak membayar hutang. SP4 telah menyampaikan pesanan tersebut. Pada petang itu simati telah datang ke rumahnya dengan menaiki van. Melihat simati datang, tertuduh ketiga telah pergi menunggu di belakang pintu masuk. Sebaik sahaja simati masuk dia telah menutup pintu dan memegang serta mengilas tangan simati ke belakang. Tertuduh pertama kemudiannya telah mengambil sebatang kayu dan mengetuk kepala simati. Pada masa yang sama tertuduh ketiga telah menolaknya ke dalam bilik dan mengunci pintu bilik dari luar. Apabila pintu bilik dibuka selang beberapa minit kemudian, SP4 melihat simati terbaring di atas lantai dengan lehernya terjerut. Seterusya ketiga-tiga tertuduh telah mengusung simati masuk ke dalam van dan beredar meninggalkan tempat itu. Pada sebelah petang, tertuduh pertama dan SP4 telah membeli petrol dengan menggunakan botol-botol. Dalam perjalanan pulang tertuduh pertama telah memberhentikan kereta di tepi jalan kira-kira 100 ela dari rumah mereka di mana tertuduh kedua dan ketiga telah sedia menunggu. Tertuduh pertama telah keluar membawa minyak yang dibelinya dan masuk ke dalam kawasan semak bersama-sama kedua-dua tertuduh itu. Selang beberapa minit kemudian tertuduh pertama telah keluar dan diikuti dengan bunyi letupan. Percakapan beramaran tertuduh pertama telah diterima masuk selepas satu bicara dalam bicara. Tertuduh pertama dalam pembelaannya menafikan terlibat dalam pembunuhan simati tetapi sebaliknya telah menuduh isterinya (SP4) yang menyebabkan kematiannya. Tertuduh ketiga juga telah menafikan terlibat dalam pakatan menyebabkan kematian simati dan telah mengemukakan keterangan *alibi* walaupun tiada apa-apa notis diberikan di bawah s. 402A Kanun Tatacara Jenayah ("KTJ"). Ketiga-tiga tertuduh telah disabitkan dan dijatuhkan hukuman mati. Mereka telah memfailkan rayuan ini atas alasan berikut: (i) bahawa pernyataan beramaran tertuduh pertama tidak diberikan secara sukarela; (ii) bahawa terdapat keraguan tentang keterangan dan kebolehpercayaan SP4; (iii) bahawa unsur-unsur niat bersama tidak dibuktikan dengan melampaui keraguan yang munasabah; dan (iv) penolakan pembelaan alibi tertuduh ketiga. Tertuduh kedua telah meninggal dunia sebelum rayuannya didengar.

A B C D E F G H I

Diputuskan (menolak rayuan dan mengekalkan sabitan dan hukuman)

Oleh Sulaiman Daud HMR menyampaikan penghakiman mahkamah:

(1) Hakim bicara telah membuat penilaian kehakiman yang betul ke atas keterangan yang telah dikemukakan oleh pihak-pihak, termasuk keterangan tertuduh pertama sendiri, semasa bicara dalam bicara. Soal mengenai kesukarelaan sesuatu pernyataan yang dirakamkan itu adalah suatu soal fakta. Pada amnya mahkamah bicara yang melihat dan mendengar saksi-saksi memberi keterangan mempunyai kedudukan yang lebih baik daripada mahkamah rayuan untuk membuat penilaian-penilaian yang wajar ke atas keterangan-keterangan tersebut. Pada lazimnya mahkamah rayuan tidak begitu mudah untuk menolak sesuatu keputusan hakim bicara kecuali jika ternyata alasan-alasan yang diberikan tidak memuaskan, atau bahawa keputusan itu telah dibuat tanpa memberikan penilaian kehakiman yang sewajarnya kepada keterangan-keterangan di hadapan mahkamah. (perenggan 22)

(2) Dalam memutuskan bahawa SP4 bukannya seorang rakan sejenayah, hakim bicara telah mendapati SP4 tidak terlibat dalam apa-apa perancangan terdahulu oleh ketiga-tiga tertuduh untuk membunuh simati. Peranan yang dimainkannya hanyalah sekadar menelefon kakak iparnya untuk menyampaikan pesanan tertuduh kedua meminta simati datang ke rumahnya untuk bayaran hutang. Tiada apa-apa yang menunjukkan SP4 mengetahui tentang helah tertuduh-tertuduh memperdaya simati datang ke rumahnya bagi perlaksanaan perancangan dan pakatan mereka untuk membunuh simati. Oleh itu tiada kecacatan dalam dapatan fakta oleh hakim bicara bahawa SP4 bukannya seorang rakan sejenayah. (perenggan 29)

(3) Bagi pemakaian s. 34 Kanun Keseksaan hendaklah dibuktikan terdapatnya suatu perancangan terdahulu di antara tertuduh-tertuduh untuk melakukan sesuatu kesalahan, dan kesalahan yang dimaksudkan itu telah dilakukan oleh seorang atau lebih daripada mereka secara pakatan menurut perancangan itu. Tiada keperluan untuk membuktikan seseorang tertuduh itu terlibat secara langsung dalam perbuatan atau perlakuan jenayah itu sendiri. Ketiga-tiga tertuduh telah membuat perancangan bersama untuk menyebabkan kematian simati. (perenggan 45)

(4) Menurut s. 402A Kanun Tatacara Jenayah tiada keterangan bagi menyokong pembelaan *alibi* boleh diterima sebagai keterangan melainkan notis secara bertulis telah diberikan kepada pihak pendakwa. Keperluan memberi notis tersebut juga terpakai bagi keterangan *alibi* yang diberikan oleh tertuduh sendiri. Mahkamah tidak mempunyai budi bicara untuk mengetepikan kehendak undang-undang bagi pemberian notis sedemikian. Hakim bicara telah dengan betul menolak keterangan saksi-saksi pembelaan bagi menyokong *alibi* tertuduh ketiga atas kegagalannya memberikan notis yang dikehendaki oleh s. 402A tersebut. (perenggan 48)

English *Translation Of Headnotes*

The three accused herein were jointly charged with the murder of one Nik Khazanah (deceased) under s. 302 of the Penal Code read with s. 34 thereof. The body of the deceased was found in her burnt-out van in a wooded area near a road some 100 metres from the first accused's house, and burnt wire cords were found girded around her neck. Further, some traces of hydrocarbon, namely that of kerosene, was found at the back of the van. The first accused's wife (PW4) gave evidence that on the day in question, the second and third accused were in her house, and that the second accused had asked her to send a message to the deceased asking the deceased to come over to her house as the second accused wanted to repay the money he owed the deceased. PW4 did send the message and consequently the deceased came over to PW4's house in the same afternoon in a van. Seeing the deceased coming, the third accused waited behind the main door and, just as the deceased entered, closed the door and apprehended the deceased by twisting the latter's hands to the back. Thereafter, the first accused got hold of a wooden stick and hit the deceased on the head, and simultaneously, the third accused pushed the deceased into a room and locked her inside. The room was reopened a few minutes later, whereupon PW4 saw the deceased lying on the floor with her neck constricted. Subsequently, the three accused took the deceased to the van and sped off. Then, towards the evening of the same day, the first accused and PW4 went to purchase a few bottles of petrol. On their way back, the first accused stopped the car at the roadside, some 100 metres from their house, at which place the second and third accused were in wait. There, with the bottles of petrol in hand, the first accused went into the bushes together with the

second and third accused. A few minutes later, the first accused reappeared and sounds of explosion were heard. The first accused's cautioned statement had been admitted after a trial within a trial. The first accused in his defence denied any involvement in the murder of the deceased, and instead pointed to PW4, his wife, as the culprit. The third accused too denied involvement in any complicity to cause the death of the deceased, and had indeed adduced an *alibi*, *albeit* that no notice there for was given to the prosecution as required by s. 402A of the Criminal Procedure Code ('CPC'). All three accused were found guilty of murder and sentenced to death and they had since filed their appeals on the following grounds, *viz*: (i) that the cautioned statement had not been voluntarily given; (ii) that PW4's evidence and credibility was doubtful; (iii) that common intention had not been proved beyond reasonable doubt; and (iv) that the third accused's defence of *alibi* ought not to be dismissed. The second accused had passed away prior to the hearing of the appeal and his appeal had thus been vacated.

Held (dismissing appeals; affirming conviction and sentence)
Per Sulaiman Daud JCA delivering the judgment of the court:

(1) The trial judge had taken a proper judicial evaluation of the evidence adduced by the parties, including the testimony of the first appellant, at the trial within a trial. The matter of the voluntariness of a cautioned statement is a question of fact. Generally, the trial court which observed and heard the witnesses giving evidence is more advantageously positioned than the appellate court to make assessment of the evidence adduced. The appellate court too is generally not readily inclined to set aside a decision of the trial judge unless the grounds thereof are patently unsatisfactory, or that such decision was made without any judicial appreciation being accorded to the evidence adduced before the court.

(2) In holding that PW4 was not an accomplice, the trial judge found that PW4 was not complicit to any prior scheme of the three accused to murder the deceased. The role played by her was only to telephone her sister in law to relay the second accused's message requesting the deceased to come over to her house for the payment of debt. There was nothing to show that

PW4 had knowledge of the deception of the accused in tricking the deceased to come to her house to facilate the murder that they had contrived against the deceased. This being the case, there was nothing that vitiated the trial judge's conclusion that PW4 was not an accomplice.

(3) To invoke s. 34 of the Penal Code there must be a prior plan by all the accused to commit an offence, and that the offence was committed by one or more of them through complicity in accordance with the plan. There is no requirement to prove that an accused is directly involved in the act or offence in question. All three accused here had contrived a common plan to murder the deceased.

(4) According to s. 402A Criminal Procedure Code, evidence in support of the defence of *alibi* cannot be admitted unless a written notice for the *alibi* has been given to the prosecution. The requirement for notice applies with equal force to *alibi* evidence adduced by the accused himself, and the court does not have any discretion to ignore such requirement of the law. It follows that the trial judge had rightly rejected the evidence as given by the defence witnesses in support of the third accused's *alibi* for the latter's failure to give notice pursuant to the said s. 402A.

Kes-kes yang dirujuk:
Aziz Muhamad Din v. PP [1997] 1 CLJ Supp 523 SC
Chan Ming Cheng v. PP [2002] 4 CLJ 77 CA
Chean Siong Guat v. PP [1969] 1 LNS 23 HC
Davies v. Director of Public Prosecutions [1954] 1 All ER 507
Mah Kok Cheong v. R [1953] 1 LNS 53 HC
Mahbub Shah v. Emperor AIR [1945] PC 118
Public Prosecutor v. Lim Chen Len [1981] 1 LNS 11
Re Soo Leot [1955] 1 LNS 127 HC
Sivalingam Periasamy v. Periasamy & Anor [1996] 4 CLJ 545 CA
Tan Ewe Huat v. PP [2004] 1 CLJ 521 FC
Wan Yuriilhami Wan Yaacob lwn. PP & Satu Rayuan Lain [2009] 2 CLJ 170 CA

Perundangan yang dirujuk:
Criminal Procedure Code, ss. 113, 182A, 402A
Evidence Act 1950, ss. 114(b), 133
Penal Code, ss. 34, 302

A *(Rayuan Jenayah No: C-05-13-2002)*
Bagi pihak tertuduh pertama - Haniff Khatri; T/n Haniff Khatri

(Rayuan Jenayah No: C-05-14-2002)
Bagi pihak tertuduh ketiga - Rosal Azimin Ahmad; T/n Shamsuddin & Co

B *Bagi pihak PP - Awang Armadajaya DPP*

[Rayuan dari Mahkamah Tinggi Malaya, Kuantan; Perbicaraan Jenayah No: 45-1-2000]

Dilaporkan oleh Amutha Suppayah

C

PENGHAKIMAN

Sulaiman Daud HMR:

D

[1] Mohamad Anuar bin Omar (tertuduh pertama), Ahmad Jais bin Omar (tertuduh kedua) dan Mohd Sharif bin Talib (tertuduh ketiga) telah dituduh bersama di Mahkamah Tinggi Kuantan atas kesalahan membunuh Nik Khazanah binti Wan Yaacob (simati) di
E bawah s. 302 Kanun Keseksaan dibaca bersama dengan s. 34 Kanun tersebut. Ketiga-tiga mereka telah disabitkan sebagaimana pertuduhan dan dijatuhkan hukuman mati. Mereka telah merayu ke Mahkamah ini. Perlu dijelaskan bahawa tertuduh kedua Ahmad Jais bin Omar telah meninggal dunia sebelum rayuannya didengar, dan
F kini hanya terdapat dua rayuan di hadapan mahkamah ini.

[2] Rayuan Jenayah No. C-05-13-2002 adalah rayuan tertuduh pertama Mohamad Anuar bin Omar, dan Rayuan Jenayah No. C-05-14-2002 adalah rayuan tertuduh ketiga Mohd Sharif bin Talib. Bagi
G mengelakkan sebarang keraguan, rujukan kepada tertuduh-tertuduh dalam rayuan ini adalah mengikut rujukan terhadap mereka masing-masing di mahkamah bicara.

[3] Mahkamah ini telah dengan sebulat suara menolak kedua-dua rayuan ini yang telah didengar bersama. Alasan-alasan kami bagi
H keputusan itu adalah seperti berikut.

Kes Pendakwaan

[4] Kes pendakwaan menurut keterangan saksi-saksi yang mereka kemukakan bolehlah diringkaskan seperti berikut.

I

[5] Si mati Nik Khazanah binti Wan Yaakob adalah seorang peniaga menjual pelbagai jenis barangan secara hutang, termasuk pakaian dan barang-barang kemas. Dia akan membawa barang-barang yang diniagakan dan yang dipesan ke rumah pelanggan-pelanggannya. Pada 4 Jun 1999 simati telah keluar berniaga dengan menaiki van tetapi pada malam itu dia tidak pulang ke rumah seperti biasa. Pada keesokan harinya jasad simati telah dijumpai dalam keadaan rentung dalam van kepunyaannya yang hangus terbakar di suatu kawasan belukar di tepi jalan kira-kira 100 ela dari rumah tertuduh pertama. Terdapat gelungan-gelungan wayar terbakar yang meliliti bahagian lehernya. Juga terdapat kesan hidrokarbon jenis kerosene di bahagian belakang van tersebut.

[6] Keterangan pendakwaan menunjukkan sebelum dibakar di dalam van tersebut simati telah terlebih dahulu dibunuh pada 4 Jun 1999 di rumah Lot Nombor 1246, Kampong Sungai Soi, Kuantan yang diduduki oleh tertuduh pertama dan isterinya (SP4) bersama anak-anak mereka.

[7] SP4, saksi utama pendakwaan, yang melihat kejadian itu telah menceritakan peristiwa yang berlaku di rumahnya pada hari itu seperti berikut. Pada hari itu tertuduh kedua dan ketiga ada di rumahnya. Tertuduh kedua telah memintanya menelefon kakak iparnya bagi menyampaikan pesannya meminta simati datang ke rumahnya (rumah SP4) kerana dia hendak membayar hutang. Dia telah menuruti kehendak tertuduh itu dan telah pergi ke rumah jirannya untuk membuat panggilan dan menyampaikan pesanan tersebut. Pada jam lebih kurang 2 petang hari yang sama simati telah datang ke rumahnya dengan menaiki van. Melihat simati datang, tertuduh ketiga telah pergi menunggu di belakang pintu masuk. Sebaik sahaja simati masuk dia telah menutup pintu dan memegang serta mengilas tangan simati ke belakang. Sejurus kemudian suaminya, iaitu tertuduh pertama, telah keluar dari biliknya. Dia telah mengambil sebatang kayu dan mengetuk kepala simati. Pada masa yang sama tertuduh ketiga telah menolaknya ke dalam bilik dan mengunci pintu bilik dari luar. Apabila pintu bilik dibuka selang beberapa minit kemudian, dia melihat simati terbaring di atas lantai dengan lehernya terjerut. Tertuduh kedua kemudiannya telah keluar mengambil van simati, dan seterusya ketiga-tiga tertuduh telah mengusung simati masuk ke dalam van dan beredar meninggalkan tempat itu.

[8] Tertuduh pertama telah pulang ke rumah pada jam lebih kurang 4 petang dengan membawa sebuah kereta. Mereka kemudiannya telah keluar semula dan singgah di rumah ibu mertuanya pada sebelah petang. Pada malam hari yang sama dia telah sekali lagi keluar menemankan tertuduh pertama ke bandar Kuantan. Mereka telah berhenti di sebuah stesyen minyak di mana tertuduh pertama telah membeli minyak dengan menggunakan botol-botol yang dibawanya dari rumah. Dalam perjalanan pulang tertuduh pertama telah memberhentikan kereta di tepi jalan kira-kira 100 ela dari rumah mereka di mana tertuduh kedua dan ketiga telah sedia menunggu. Tertuduh pertama telah keluar membawa minyak yang dibelinya dan masuk ke dalam kawasan semak bersama-sama kedua-dua tertuduh itu. Selang beberapa minit kemudian tertuduh pertama telah keluar dan diikuti dengan bunyi letupan. Pada keesokan harinya dia sekeluarga telah balik ke kampungnya di Kuala Terengganu.

[9] Tertuduh kedua telah ditangkap pada 8 Jun 1999, dan tertuduh pertama dan ketiga ditangkap pada 9 Jun 1999.

[10] Pada 17 Jun 1999 DSP Mohd Sabri telah merakamkan percakapan beramaran tertuduh pertama menurut s. 113 Kanun Tatacara Jenayah. Pihak pembelaan telah mencabar penerimaan percakapan itu atas alasan ia tidak dibuat secara sukarela. Berikutan suatu bicara dalam bicara yang telah diadakan, hakim bicara yang bijaksana telah mendapati tiada keraguan bahawa percakapan itu telah diberikan dengan sukarela oleh tertuduh pertama. Percakapan itu telah diterima sebagai keterangan dan ditandakan sebagai eks. P33.

[11] Di akhir kes pendakwaan, hakim bicara yang bijaksana telah mendapati pihak pendakwa telah berjaya membuktikan suatu kes *prima facie* terhadap ketiga-tiga tertuduh. Beliau telah menerima keterangan saksi-saksi pendakwaan, termasuk keterangan pakar patologi (SP15) dan ahli kimia (SP17) bahawa mayat rentung dalam van itu adalah mayat simati. Hakim bicara yang bijaksana turut mendapati wujud perancangan bersama oleh ketiga-tiga tertuduh untuk menyebabkan kematian simati dan jenayah itu telah dilakukan oleh mereka menurut perancangan tersebut. Dalam memutuskan sedemikan hakim bicara yang bijaksana telah menerima kebenaran keterangan SP4 yang didapatinya disokong oleh percakapan beramaran P33 berbanding dengan keterangan tertuduh-tertuduh dan saksi-saksi mereka yang didapatinya gagal menimbulkan apa-apa keraguan yang munasabah ke atas kes pendakwaan.

Kes Pembelaan: Tertuduh Pertama

[12] Tertuduh pertama dalam pembelaannya telah menafikan terlibat dalam pembunuhan simati tetapi sebaliknya telah menuduh isterinya (SP4) yang menyebabkan kematiannya. Dia menyatakan isterinya telah bergaduh dengan simati dan telah memukul kepala simati beberapa kali dengan kayu di ruang tamu rumahnya sebaik sahaja simati masuk ke dalam rumah. Dia juga melihat SP4 mengikat tangan dan bahagian leher simati dengan wayar di ruang tamu. Dia cuma membantu isterinya mengangkat simati masuk ke dalam bilik rumahnya, dan hanya tahu tentang kebakaran van yang dimaksudkan melalui akhbar pada 8 Jun 1999 semasa berada di Klang.

Tertuduh Ketiga

[13] Tertuduh ketiga juga telah menafikan terlibat dalam pakatan menyebabkan kematian simati. Dia telah mengemukakan keterangan-keterangan *alibi* walaupun tiada apa-apa notis diberikan di bawah s. 402A Kanun Tatacara Jenayah. Dalam keterangannya, dia menyatakan pada hari kejadian itu 4 Jun 1999 dia berada di rumahnya dan hanya keluar rumah pada jam lebih kurang 12 tengah hari. Pada pukul 3 petang dia telah pergi ke rumah Johan untuk meminjam motor dan seterusnya ke Sungai Soi mencari umpan pancing. Dia telah balik ke rumah kira-kira jam 4 petang dan telah pergi semula ke rumah Johan untuk sama-sama keluar memancing. Dia dan Johan telah sampai di tempat memancing di Paya Bagor hampir jam 6 petang. Malam itu dia tidur di rumah kawan Johan. Pada pagi keesokan harinya 5 Jun 1999, dia telah pergi melihat tajurnya dan seterusnya dia dan Johan telah pergi menebas tanah arwah emak Johan. Dia telah balik dan sampai ke rumahnya pada jam lebih kurang 6 petang hari yang sama.

[14] Tertuduh ketiga turut memanggil dua orang saksi lain, iaitu SP8 dan SP9, bagi menyokong alibinya. Keterangan SP9 (Johan) mengenai pergerakannya dengan tertuduh pada hari kejadian dan hari berikutnya adalah sama seperti yang diberikan oleh tertuduh ketiga sendiri.

[15] Turut memberi keterangan bagi pihak pembelaan ialah anak tertuduh pertama dan SP4, iaitu SB4. Dia telah dikemukakan oleh peguam tertuduh kedua (simati). SB4 berumur sembilan tahun ketika kejadian dan 11 tahun semasa memberi keterangan di mahkamah. Dia telah memberi keterangan tidak bersumpah.

Keterangannya setakat yang material dengan rayuan ini adalah seperti berikut. Dia mengenali Mak Cik Zimah (simati) dan melihatnya mati di depan rumahnya dekat televisyen. Simati telah mati akibat diketuk oleh emaknya di depan televisyen. Selepas mengetuk simati, emaknya telah mengangkat simati masuk ke dalam bilik dan mengikatnya dengan tali. Ketika kejadian itu hanya ibu dan bapanya berada di rumah bersama-sama dengan adik-adiknya.

[16] Hakim bicara yang bijaksana telah mendapati tertuduh pertama berbohong di mahkamah. Sebaliknya beliau telah menerima kebenaran pernyataan beramarannya yang didapatinya konsisten dengan keterangan SP4. Hakim bicara juga telah menolak keterangan tertuduh ketiga dan keterangan saksi-saksinya yang lain bagi menyokong alibinya atas kegagalannya memberikan notis yang dikehendaki di bawah s. 402A Kanun Tatacara Jenayah.

Isu-isu Yang Dibangkitkan

[17] Dalam rayuan ini, peguam-peguam yang bijaksana bagi kedua-dua tertuduh telah menumpukan hujahan-hujahan mereka atas alasan-alasan yang berikut, iaitu:

(i) Pernyataan beramaran tertuduh pertama (eks. P33) tidak diberikan secara sukarela.

(ii) Terdapat keraguan tentang keterangan dan kebolehpercayaan SP4.

(iii) Tiada keterangan konklusif tentang identiti simati.

(iv) Unsur-unsur niat bersama tidak di buktikan dengan melampaui keraguan yang munasabah.

(v) Penolakan pembelaan *alibi* tertuduh ketiga.

Keputusan

Pernyataan Beramaran P33, Sama Ada Sukarela

[18] Peguam tertuduh pertama telah memberikan dua alasan utama bagi mencabar kesukarelaan pernyataan beramaran P33. Pertama, beliau menegaskan hakim bicara yang bijaksana telah gagal untuk memberikan pertimbangan sewajarnya ke atas keterangan tertuduh itu semasa bicara dalam bicara yang menurutnya jelas menunjukkan

bagaimana dia telah diperlakukan sebelum percakapannya direkodkan. Kedua, hakim bicara juga telah tersilap di sisi undang-undang mengenai ujian yang terpakai dalam menentukan kesukarelaan pernyataan itu.

[19] Mengenai isu-isu yang dibangkitkan di atas, peguam yang bijaksana telah menarik perhatian mahkamah kepada keterangan tertuduh pertama, semasa bicara dalam bicara, bahawa dia telah digari tangan dan kaki dan disuruh berdiri sepanjang malam tanpa makan dan minum semasa dia ditahan di lokap. Dia juga menyatakan telah dipukul semasa disoal siasat pada keesokan harinya. Berdasarkan kepada unsur-unsur kekerasan ini, peguam yang bijaksana menghujahkan wujud keadaan syak sekitaran pembuatan atau rakaman pernyataan tersebut, dan dengan yang demikian ia tidak sepatutnya diterima sebagai keterangan.

[20] Adalah suatu prinsip undang-undang yang mantap bahawa beban terletak pada pihak pendakwa untuk membuktikan bahawa sesuatu pernyataan yang dirakamkan dari seseorang tertuduh di bawah s. 113 Kanun Acara Jenayah telah diberikan secara sukarela. Sebaliknya tiada keperluan undang-undang bagi tertuduh menimbulkan suatu keraguan yang munasabah tentang kesukarelaan pernyataan tersebut. Dia hanya perlu menunjukkan keadaan syak sekitaran rakaman pernyataan itu bagi mahkamah menolak penerimaannya sebagai keterangan (lihat *Chan Ming Cheng v. Public Prosecutor* [2002] 4 CLJ 77; *Tan Ewe Huat v. PP* [2004] 1 CLJ 521).

[21] Mengenai isu kesukarelaan ini, hakim bicara yang bijaksana dalam keputusannya di akhir bicara dalam bicara telah berkata:

> … Mengenai ugutan hanya peguam menyoal balas ASP Siva dan Kpl Tamilselvam dan dinafikan sedangkan Tertuduh 1 tidak langsung menyentuhnya dalam keterangannya. Oleh itu tidak berasas. Mengenai didera dan dipukul penafian SBT4, 5 dan 6 tidak langsung dicabar walaupun Tertuduh 1 mendakwa 6-7 orang yang menyoal siasat serta memukulnya termasuk ASP Siva dan ASP Mohd Nor. ASP Siva pun tidak disoal balas mengenainya …

[22] Saya mendapati hakim bicara yang bijaksana telah membuat penilaian kehakiman yang betul ke atas keterangan yang telah dikemukakan oleh pihak-pihak, termasuk keterangan tertuduh pertama sendiri, semasa bicara dalam bicara. Pertamanya, beliau telah dengan betul mengenal pasti aduan atau dakwaan tertuduh

pertama yang boleh dikaitkan dengan unsur-unsur dorongan, ugutan atau janji. Seterusnya beliau telah menguji dan menilai aduan dan dakwaan tertuduh itu dengan keterangan saksi-saksi lain, termasuk saksi-saksi pendakwaan yang mematahkan dakwaan-dakwaan tersebut. Mengenai dakwaan yang dia telah dipukul, kami mendapati hakim bicara yang bijaksana telah dengan betul memutuskan bahawa keterangan saksi-saksi pendakwaan yang menafikan telah memukul tertuduh pertama semasa dalam tahanan langsung tidak dicabar oleh pihak pembelaan semasa pemeriksaan balas mereka.

[23] Adalah ternyata bahawa soal mengenai kesukarelaan sesuatu pernyataan yang dirakamkan itu adalah suatu soal fakta. Pada amnya mahkamah bicara yang melihat dan mendengar saksi-saksi memberi keterangan mempunyai kedudukan yang lebih baik daripada mahkamah rayuan untuk membuat penilaian-penilaian yang wajar ke atas keterangan-keterangan tersebut. Begitu juga pada lazimnya mahkamah rayuan tidak begitu mudah untuk menolak sesuatu keputusan hakim bicara kecuali jika ternyata alasan-alasan yang diberikan tidak memuaskan, atau bahawa keputusan itu telah dibuat tanpa memberikan penilaian kehakiman yang sewajarnya kepada keterangan-keterangan di hadapan mahkamah (lihat *Sivalingam Periasamy v. Periasamy & Anor* [1996] 4 CLJ 545 CA; *Wan Yuriilhami Wan Yaacob lwn. PP & Satu Rayuan Lain* [2009] 2 CLJ 170).

[24] Atas alasan-alasan di atas, kami mendapati tiada sebab bagi kami untuk menggangu dapatan fakta hakim bicara yang bijaksana bahawa percakapan beramaran P33 telah dibuat secara sukarela dan seterusnya diterima sebagai keterangan.

Kebolehpercayaan Keterangan SP4

[25] Peguam-peguam yang bijaksana bagi kedua-dua tertuduh seterusnya telah menghujahkan bahawa hakim bicara telah tersilap apabila menerima keseluruhan keterangan SP4. Dua alasan utama telah diberikan: pertama, adalah ditegaskan bahawa SP4 adalah seorang rakan sejenayah dan dengan yang demikian keterangannya hendaklah disokong; dan kedua, keterangan SP4 tidak boleh dipercayai kerana bukan sahaja terdapat perselisihan di antara keterangannya dengan keterangan saksi-saksi pendakwaan lain, khususnya SP3, SP4, SP12 dan SP14, tetapi juga bercanggah dengan keterangan SB4, dan keterangan tertuduh pertama serta percakapan beramarannya P33. Kami akan menimbangkan isu-isu ini mengikut susunan di atas.

(i) SP4, Sama Ada Rakan Sejenayah

[26] Kedudukan undang-undang mengenai keterangan rakan sejenayah adalah muktamad. Menurut s. 133 Akta Keterangan 1950 "seseorang rakan sejenayah ialah saksi yang berwibawa terhadap tertuduh; dan suatu sabitan tidak menyalahi undang-undang semata-mata oleh sebab sabitan itu berpunca daripada testimoni tidak disokong yang diberikan oleh seorang rakan sejenayah". Di bawah misalan (b) s. 114 Akta yang sama telah diperuntukkan bahawa "mahkamah boleh menganggap bahawa seseorang rakan sejenayah sememangnya tidak boleh dipercayai melainkan jika disokong mengenai butir-butir matan". Namun demikian, terdapat suatu kaedah undang-undang yang mantap bahawa seseorang hakim hendaklah mengingatkan dirinya tentang bahaya mensabitkan seseorang tertuduh atas keterangan seseorang rakan sejenayah melainkan keterangan itu disokong dan dengan tiadanya peringatan itu, mahkamah rayuan akan membatalkan sabitan itu (lihat *Aziz Muhamad Din v. PP* [1997] 1 CLJ Supp 523).

[27] Soalnya sama ada SP4 adalah seorang rakan sejenayah kepada tertuduh-tertuduh. Hakim bicara yang bijaksana dalam memutuskan SP4 bukan seorang rakan sejenayah telah berkata:

> Sama ada SP4 boleh dianggap sebagai rakan sejenayah (accomplice) seperti disarankan oleh En. Ramli dan Dato Haranay, bergantung kepada peranannya dalam menyebabkan kematian Kak Zimah. "Accomplice" ditakrifkan sebagai seorang yang membantu orang lain melakukan sesuatu jenayah atau perkara yang lazimnya salah (lihat *The Cambridge Advanvced Learner's Dictionary 2003*). Ia juga diperihalkan sebagai particeps criminis atau peserta dalam jenayah. Peranan SP4 di sini terhad pergi ke rumah Kak Jarah atas arahan suaminya untuk membuat panggilan telefon dengan pesanan minta Kak Zimah datang ke rumahnya dan menyambut panggilan telefon Kak Zimah bahawa dia akan datang. SP4 bertindak atas arahan apabila membuat panggilan telefon yang setahunya adalah bagi tujuan membayar hutang. Jika dia terlibat dalam apa-apa pakatan jenayah atau perancangan terhadap simati tidak mungkin dia memberitahu Kak Jarah bahawa pemanggil telefon adalah Kak Zimah yang akan datang memungut hutang. Kehadirannya semasa kejadian tidak lebih daripada sebagai tuan rumah yang pasif dan saksi yang melihat sendiri …

[28] Dalam kes *Re Soo Leot* [1955] 1 LNS 127, Buhagiar J telah menerima pakai takrifan rakan sejenayah dalam kes *Davies v. Director of Public Prosecutions* [1954] 1 All ER 507, iaitu "persons who are *participes criminis* in respect of the actual crime charged, whether as principals or accessories before or after the fact (in felonies) or persons committing, procuring or aiding and abetting (in the case of misdemeanours)".

[29] Kami mendapati hakim bicara yang bijaksana telah membuat takrifan yang betul bagi ungkapan rakan sejenayah, iaitu seseorang yang terlibat dalam perlakuan sesuatu jenayah, sama ada sebagai pelaku utama atau pembantu. Dalam memutuskan bahawa SP4 bukannya seorang rakan sejenayah, hakim bicara yang bijaksana telah mendapati SP4 tidak terlibat dalam apa-apa perancangan terdahulu oleh ketiga-tiga tertuduh untuk membunuh simati. Peranan yang dimainkannya hanyalah sekadar menelefon kakak iparnya untuk menyampaikan pesanan tertuduh kedua meminta simati datang ke rumahnya untuk bayaran hutang. Tiada apa-apa yang menunjukkan SP4 mengetahui tentang helah tertuduh-tertuduh memperdaya simati datang ke rumahnya bagi perlaksanaan perancangan dan pakatan mereka untuk membunuh simati. Oleh itu kami mendapati tiada kecacatan dalam dapatan fakta oleh hakim bicara bahawa SP4 bukannya seorang rakan sejenayah.

(ii) Perselisihan Keterangan SP4 Dengan Saksi Pendakwaan Lain

[30] Ini membawa kami kepada isu kedua mengenai kebolehpercayaan SP4. Peguam yang bijaksana bagi tertuduh pertama telah memberikan dua alasan dalam mencabar kebolehpercayaan SP4, iaitu pertama, telah ditegaskan terdapatnya perselisihan di antara keterangan SP4 dengan keterangan saksi-saksi pendakwaan SP3, SP4, SP12 dan SP14; dan kedua, keterangan tertuduh pertama (SB1) dan pernyataan beramarannya P33 turut menimbulkan keraguan ke atas keseluruhan keterangan SP4.

[31] Pada pendapat kami perselisihan yang dimaksudkan di antara keterangan SP4 dengan keterangan saksi-saksi pendakwaan lain seperti yang dibangkitkan di atas bolehlah ditimbangkan di bawah kepala-kepala berikut:

(a) Sama ada tidur di rumah ibu mertua atau selainnya: A

Kami mendapati tiada apa-apa perselisihan mengenai fakta ini dalam pemeriksaan utama dan pemeriksaan balas SP4. Kedua-duanya menunjukkan bahawa SP4 telah pergi ke rumah ibu mertuanya bersama-sama tertuduh pertama pada petang hari B kejadian itu dan telah pulang ke rumah mereka pada malam hari yang sama.

(b) Keterangan SP4 dan SP12:

Adalah ditegaskan keterangan SP4 bahawa dia boleh nampak C tertuduh kedua dan ketiga dalam semak di tempat kebakaran dari tepi jalan bercanggah dengan keterangan SP12 yang menyatakan tempat itu terlindung dari jalan. Kami mendapati tiada apa-apa perselisihan sedemikian. Ternyata kepada kami SP4 tidak pernah menyatakan melihat tertuduh kedua dan D ketiga dalam semak. Dia hanya melihat mereka dari tempat keretanya berhenti sebelum "ketiga-tiga orang masuk ke dalam semak", termasuk suaminya tertuduh pertama.

(c) Keterangan SP4 dan SP14: E

Kami mendapati memang terdapat perselisihan di antara keterangan kedua-dua saksi ini. SP4 menyatakan ibunya tiada di rumah semasa mereka sampai di Kuala Terengganu, sedangkan SP14 (kakak SP4) menyatakan SP4 datang ke rumahnya F bersama-sama ibunya. Namun demikian, pada hemat kami ia tidaklah begitu material hingga boleh menjejaskan kebolehpercayaan SP4 mengenai keterangan yang diberikannya tentang penglibatan tertuduh-tertuduh dalam menyebabkan kematian simati.

G

(d) Keterangan SP4 dan SP3:

Berkenaan dengan perselisihan dalam keterangan SP4 dan ahli sains SP3 mengenai bahan bakar yang ditemui pada van, hakim bicara yang bijaksana telah menjelaskan seperti berikut: H

> Apa yang diberitahu oleh SP4 ialah "sebelum pergi Anuar ada masuk ke dapur dan ambil 3 botol oren dan 1 botol 2 T. Saya tanya dia buat apa. Dia kata untuk isi minyak buat spare perjalanan beliau ke Terengganu esok". Yang menyebut tentang minyak petrol bukannya SP4 tetapi ialah Anuar di I dalam P33 yang mengaku membelinya dan menyerahkannya

A kepada Lobo dan Jais pada pagi 5.6.99. Anuar mendakwa minyak kerosene digunakan juga untuk memasak di rumahnya.

[32] Berdasarkan kepada huraian-huraian di atas, kami mendapati hakim bicara yang bijaksana telah membuat penilaian dan keputusan yang betul tentang isu perselisihan keterangan yang dibangkitkan di atas. Begitu juga perselisihan-perselisihan lain yang dibangkitkan yang tidak dihuraikan di sini hanyalah perselisihan kecil dan tidak serius hingga boleh menjejaskan keterangan SP4. Kami akan meneruskan dengan percanggahan yang dikatakan di antara keterangan SP4 dan percakapan beramaran P30.

Keterangan SP4 Dibandingkan Dengan P33

[33] Selain daripada yang disebut terdahulu, cabaran ke atas kebolehpercayaan SP4 turut dikaitan dengan percanggahan-percanggahan yang dikatakan wujud di antara keterangannya dengan kandungan P33. Hakim bicara yang bijaksana telahpun memberikan perhatian kepada percanggahan yang dibangkitkan itu dengan berkata:

> Memang terdapat perbezaan antara versi SP4 dan P33 tetapi tiada percanggahan dari asas faktanya. Sama ada Anuar atau Jais yang menyuruh SP4 pergi menelefon Kak Salmi telah dijelaskan oleh SP4 – Jais yang menyuruhnya tetapi apabila dia enggan Anuar yang minta dia pergi ... Begitu juga siapa yang suruh Anuar ketuk kepala Kak Zimah – SP4 kata Jais suruh tetapi Anuar dalam P33 kata Lobo yang suruh dia. Hakikatnya ialah Anuarlah yang mengetuk kak Zimah dan berbuat demikian apabila disuruh oleh salah seorang daripada mereka (Jais atau Lobo).

[34] Kami juga mendapati hakim bicara yang bijaksana telah membuat suatu penilaian kehakiman yang betul dan telah tidak tersalah arah dalam mencapai keputusan yang dibuatnya seperti di atas. Pada hemat kami percanggahan yang dikatakan itu, jikapun wujud, tidaklah material langsung hingga boleh menjejaskan kes pendakwaan. Keterangan-keterangan tersebut jelas menunjukkan SP4 tidak membuat panggilan telefon yang dimaksudkan atas kehendaknya sendiri dan tertuduh pertama adalah orang yang mula-mula menyerang simati. Dalam menimbangkan isu perselisihan keterangan ini kami menerima saranan Abdul Hamid J (beliau pada masa itu) dalam kes *Chean Siong Guat v. PP* [1969] 1 LNS 23 bahawa perselisihan dalam keterangan saksi-saksi boleh didapati

dalam mana-mana kes atas alasan tiada dua orang boleh menyatakan perkara yang sama dengan cara yang betul-betul sama. Kebenaran mutlak adalah di luar tanggapan manusia dan percanggahan dalam versi sesuatu kejadian, walaupun oleh seseorang jujur dan tak berkepentingan, adalah suatu pengalaman biasa.

Keterangan SP4 Berbanding Keterangan SB4 Dan P33

[35] Peguam tertuduh pertama selanjutnya menegaskan hakim bicara yang bijaksana turut gagal membuat penilaian maksimum ke atas keseluruhan keterangan di hadapannya, khususnya keterangan SP4 dan SB4 dan kandungan P33, yang memberikan versi-versi yang berlainan mengenai kejadian pembunuhan simati. Beliau menegaskan versi SB4 adalah cerita sebenar.

[36] Hakim bicara yang bijaksana telah menilai keterangan SB4 tersebut dan mendapati saksi itu ternyata tidak bercakap benar dan kemungkinannya dia tidak nampak apa yang berlaku. Peguam yang bijaksana telah membidas dapatan hakim bicara tersebut yang ditegaskan telah gagal memberikan apa-apa pertimbangan ke atas keterangan SB4. Menurut peguam yang bijaksana keterangan SB4 jelas menunjukkan bahawa dia melihat dan tahu apa yang berlaku di rumahnya pada hari kejadian itu. Keterangannya juga konsisten dengan kes pendakwaan bahawa simati telah dipukul dan dijerut. Beliau menambah, apa-apa perselisihan yang terdapat dalam keterangannya juga tidak material untuk memutuskan bahawa saksi itu telah berbohong.

[37] Seterusnya peguam yang bijaksana itu menghujahkan tiada sebab bagi kanak-kanak yang masih mentah (child of tender years) seperti SB4 untuk memberikan keterangan bagi mengkaitkan emaknya sendiri dengan perlakuan kesalahan itu. Beliau menambah, keterangan SB4 yang mengkaitkan emaknya dengan kematian simati diperkuatkan dengan keterangan yang menunjukkan terdapatnya kesan darah pada baju yang dipakai oleh SP4 yang dijumpai di rumahnya. Begitu juga menurutnya tiada apa-apa alasan diberikan oleh hakim bicara yang bijaksana dalam menolak keterangan SB4.

[38] Sebelum kami menimbangkan isu yang dibangkitkan ini, perlu diingatkan bahawa SB4 telah memberi keterangan di peringkat pembelaan. Seksyen 182A Kanun Tatacara Jenayah menghendaki mahkamah, di akhir sesuatu perbicaraan, menimbangkan kesemua keterangan yang dikemukakan di hadapannya dan menentukan sama

ada pihak pendakwa telah membuktikan kesnya dengan melampaui keraguan yang munasabah. Bagi menggagalkan pihak pendakwa membuktikan kesnya sedemikian, pihak pembelaan hanya perlu menimbulkan suatu keraguan yang munasabah tentang kebenaran kes pendakwaan atau kebersalahan tertuduh (lihat *Mah Kok Cheong v. R* [1953] 1 LNS 53). Persoalannya, bukannya versi saksi mana yang patut percayai sebagaimana yang dibangkitkan oleh peguam bijaksana tetapi sama ada keterangan yang dikemukakan oleh pihak pembelaan itu telah berjaya menimbulkan keraguan ke atas kes pendakwaan. Dalam hal ini, kami mendapati hakim bicara telah tidak terkeliru dengan penghujahan peguam yang bijaksana dan telah membuat pertimbangan di akhir kes pembelaan atas landasan undang-undang yang betul.

[39] Hakim bicara yang bijaksana dalam menolak kebenaran keterangan SB4 mendapati keterangannya tidak konsisten dan berubah-ubah. Beliau telah merujuk kepada perselisihan dalam keterangan SB4 yang berikut:

(i) Menjawab kepada peguambela tertuduh kedua dia menyatakan semasa kejadian bapanya duduk di belakang rumah tetapi semasa ditanya oleh peguam tertuduh pertama dia menyatakan bapanya "kat atas".

(ii) SB4 terus berdolak daleh semasa dia diperiksa balas keesokan harinya di mana dia sekali lagi menyatakan semasa simati di ketuk dan dijerut bapanya tertuduh pertama berada di belakang dan tidak masuk ke dalam rumah.

(iii) Keterangan SB4 bahawa emaknya telah mengangkat simati masuk ke dalam bilik dan menjerut leher simati di dalam bilik juga bercanggah dengan keterangan SP4 yang tidak dicabar, dan keterangan tertuduh pertama sendiri, bahawa simati telah dipukul dan dijerut di ruang tamu.

[40] Setelah meneliti penilaian oleh hakim bicara mengenai isu yang dibangkitkan ini, kami dapati tiada sebab bagi kami untuk campur tangan dalam keputusannya itu. Ternyata kepada kami bahawa SB4 begitu terkeliru dengan apa yang berlaku di rumahnya pada hari itu. Perselisihan dalam keterangannya, khususnya di mana bapanya berada semasa simati diserang, memperkuatkan hujah kami ini. Begitu juga kami mendapati kebolehpercayaan SB4 turut terhakis semasa dia diperiksa balas oleh pihak pendakwa. Jika

diperhatikan dia hanya berdiam diri apabila diajukan soalan-soalan yang menyentuh tentang peranan tertuduh pertama dan tertuduh ketiga dalam jenayah tersebut.

[41] Seperkara lagi, menurut saksi itu dia terus menonton televisyen di ruang tamu ketika kejadian itu tetapi bagaimana pula dia boleh melihat emaknya mengikat simati dengan tali dalam bilik seperti yang dikatakannya. Setelah mengambil kira bahawa SB4 telahpun berumur sembilan tahun ketika itu, pada hemat kami jika benar dia melihat emaknya mengetuk dan mengikat simati tidak mungkin dia akan terus berada di situ menonton televisyen apatah lagi untuk keluar main masak-masak selepas itu seolah-olah tiada apa-apa yang luar biasa telah berlaku di sekitarnya. Begitu juga kami mendapati keterangannya yang tidak menunjukkan apa-apa reaksi terhadap kejadian yang dikatakan dilihatnya itu turut memperkuatkan lagi dapatan hakim bicara yang bijaksana bahawa saksi itu telah berbohong.

[42] Berkenaan dengan hujahan terdapatnya kesan darah pada baju SP4, adalah mencukupi bagi kami untuk mengatakan bahawa tiada keterangan yang menunjukkan baju yang dimaksudkan itu adalah kepunyaan SP4. Begitu juga kami mendapati hujahan tiada sebab bagi SB4 untuk mengkaitkan emaknya dengan jenayah itu tidak boleh dipertahankan. Pada hemat kami SB4 mempunyai segala sebab untuk berbuat demikian kerana yang menghadapi tuduhan dan perlu dibela adalah bapanya dan bukan emaknya.

Unsur-unsur Niat Bersama, Sama Ada Dibuktikan

[43] Peguambela-peguambela yang bijaksana bagi kedua-dua tertuduh selanjutnya menghujahkan bahawa hakim bicara yang bijaksana juga tersilap apabila memutuskan terdapatnya unsur-unsur niat bersama di kalangan tertuduh-tertuduh dalam menyebabkan kematian simati. Menurut beliau bukan sahaja hakim bicara tidak membuat apa-apa dapatan tentang siapa yang memukul kepala simati atau menjerut lehernya tetapi beliau juga gagal membuat apa-apa penemuan fakta yang konklusif tentang peranan setiap tertuduh dalam menyebabkan kematian simati.

[44] Dalam memutuskan bahawa terdapat perancangan bersama di antara ketiga-tiga tertuduh untuk memyebabkan kematian simati, hakim bicara yang bijaksana pertamanya mendapati tertuduh pertama telah terlebih dahulu menyediakan kayu untuk menyerang simati

dan dia telah mengetuk kepala simati dengan kayu itu setelah disuruh oleh salah seorang daripada tertuduh. Beliau juga telah menerima keterangan SP4 tentang pakatan terancang ketiga-tiga tertuduh mengenai apa yang hendak dilakukan ke atas simati apabila dia sampai ke rumah itu. Beliau juga telah mengambil kira tindakan tertuduh ketiga mengambil wayar dan seterusnya mengikat tangan dan menjerut leher simati di atas lantai di ruang tamu. Selepas itu ketiga-tiga mereka telah membawa mayat simati ke dalam van sebelum meninggalkan van itu di suatu kawasan semak dan mereka telah sama-sama 'melupuskan kesan dan bukti kekejaman mereka dari tempat kejadian'.

[45] Adalah suatu prinsip undang-undang yang mantap bahawa bagi pemakaian s. 34 Kanun Keseksaan hendaklah dibuktikan terdapatnya suatu perancangan terdahulu di antara tertuduh-tertuduh untuk melakukan sesuatu kesalahan, dan kesalahan yang dimaksudkan itu telah dilakukan oleh seorang atau lebih daripada mereka secara pakatan menurut perancangan itu. Tiada keperluan untuk membuktikan seseorang tertuduh itu terlibat secara langsung dalam perbuatan atau perlakuan jenayah itu sendiri. Apa yang perlu dibuktikan ialah terdapatnya pakatan atau kesefahaman di antara mereka untuk melakukan jenayah yang dimaksudkan, dan kesalahan itu telah dilakukan oleh mana-mana daripada mereka menurut pakatan itu (lihat *Mahbub Shah v. Emperor* AIR [1945] PC 118).

[46] Dalam kes sekarang ini terdapat keterangan yang lebih daripada mencukupi bagi menunjukkan bahawa ketiga-tiga tertuduh telah membuat perancangan bersama untuk menyebabkan kematian simati. Simati telah diperdaya untuk datang ke rumah itu oleh tertuduh kedua dengan memperalatkan SP4 untuk menelefon kakak iparnya dengan pesanan meminta simati datang ke rumahnya. Sebelum simati sampai ketiga-tiga tertuduh telah berpakat tentang apa yang hendak dilakukan kepada simati. Ketiga-tiga mereka turut terlibat secara langsung dalam menjayakan perancangan mereka itu. Tertuduh ketiga menunggu simati di belakang pintu dan memegangnya sebaik sahaja simati masuk ke dalam rumah. Tertuduh pertama telah mengetuk kepala simati dan tertuduh ketiga seterusnya menjerut leher simati apabila dia jatuh terkulai akibat ketukan itu. Kami mendapati tindakan mereka menyerang simati sedemikian jelas menunjukkan niat bersama mereka hendak menyebabkan kematian simati. Berdasarkan keterangan di atas, kami mendapati hakim bicara yang bijaksana telah tidak tersilap dalam

memutuskan terdapatnya perancangan bersama di kalangan ketiga-tiga tertuduh untuk menyebabkan kematian simati, dan kematiannya juga telah disebabkan oleh salah seorang atau lebih daripada mereka menurut rancangan terdahulu mereka itu.

Pembelaan Alibi Tertuduh Ketiga

[47] Peguam yang bijaksana bagi tertuduh ketiga menghujahkan bahawa hakim bicara yang bijaksana telah tersalah arah apabila gagal menimbangkan keterangan tertuduh itu dan keterangan saksi-saksi pembelaan yang lain, khususnya SD4, SD8 dan SD9, yang menurutnya jelas menunjukkan tertuduh ketiga tidak berada di tempat kejadian semasa simati dibunuh. Peguam yang bijaksana itu selanjutnya menegaskan walaupun keterangan sedemikan berupa keterangan *alibi* tetapi tiada sebab bagi hakim bicara untuk menolak keterangan tersebut walaupun tiada notis diberikan di bawah s. 402A Kanun Tatacara Jenayah.

[48] Kedudukan undang-undang mengenai keterangan *alibi* telah diputuskan secara muktamad. Menurut s. 402A Kanun Tatacara Jenayah tiada keterangan bagi menyokong pembelaan *alibi* boleh diterima sebagai keterangan melainkan notis secara bertulis telah diberikan kepada pihak pendakwa. Keperluan memberi notis tersebut juga terpakai bagi keterangan *alibi* yang diberikan oleh tertuduh sendiri. Mahkamah juga tidak mempunyai apa-apa budi bicara untuk mengetepikan kehendak undang-undang bagi pemberian notis sedemikian (lihat *Public Prosecutor v. Lim Chen Len* [1981] 1 LNS 11).

[49] Pada pendapat kami hakim bicara yang bijaksana telah dengan betul menolak keterangan saksi-saksi pembelaan bagi menyokong alibi tertuduh ketiga atas kegagalannya memberikan notis yang dikehendaki oleh s. 402A tersebut. Kami juga mendapati hakim bicara yang bijaksana telah dengan betul memutuskan bahawa "dengan penolakan keterangan Anuar (tertuduh pertama) dan SB4, pembelaan Lobo (tertuduh ketiga) tinggal penafian kosong dan tidak boleh membangkitkan apa-apa keraguan terhadap kes pendakwaan".

Penutup

[50] Kesimpulannya, dalam rayuan sekarang ini kami mendapati hakim bicara yang bijaksana telah dengan betul membuat beberapa penemuan fakta mengenai intipati-intipati kesalahan bagi pertuduhan terhadap ketiga-tiga tertuduh. Tiada keraguan tentang kematian

simati berdasarkan keterangan ikut keadaan dan daripada profil DNA jasad yang ditemui. Hakim bicara yang bijaksana juga telah membuat penilaian kehakiman yang betul dalam menerima keterangan SP4 yang disokong oleh pernyataan beramaran P33, dan seterusnya mendapati keterangan yang dikemukakan oleh pihak pembelaan telah gagal menimbulkan apa-apa keraguan yang munasabah ke atas kes pendakwaan yang jelas menunjukkan bahawa simati telah dibunuh oleh ketiga-tiga tertuduh menurut niat dan perancangan bersama mereka.

[51] Adalah ternyata kepada kami berdasarkan keterangan-keterangan yang telah dikemukakan bahawa pihak pendakwa telah berjaya membuktikan kesnya terhadap ketiga-tiga tertuduh dengan melampaui keraguan yang munasabah. Dengan yang demikian, rayuan tertuduh pertama dan tertuduh ketiga dalam rayuan mereka masing-masing adalah ditolak. Sabitan dan hukuman terhadap mereka dikekalkan.